HOSEAS PROPHETA.

Miuel hogy az Izrael orſzágában Ieroboamnac birodalmában, az igaz Iſteni tiſztelet igen meg bomlot vala, es az egéſz orſzág népe: Iſtentöl el ſzakadott vala: feddi az Hoſeas az Izrael népét, az nagy nylván való bünékért, és kiualképpen az báluány imádáſt és az idegen Iſteneknec tiſzteletit kárhoztattya, és miuel hogy lelki parázna ſággal, az az, báluány imádáſſal, az igaz Iſtentöl el ſzakadtanac, Iſtennec büntetéſiuel öket eröſſen fenyegeti.

I. Rész.

Egy parázna aſſoniallatnac peldaia altal mellyet lelki látásban az Prophetaual Iſten el vetet, peldázza Iſten az Izrael népenec, mint hitelenec ö töle való el ſzakadáſat, és az baluanyokhoz való állaſat. Es az parázna aſſoniallatnac gyermekinec ſzületéſeken, példázza hogy öc mindnyaian paraznaſágból ſzarmazott fiac, nem Izraelitac hanem Izreelitac, kiken Iſten nem akarna könyörülni, hanem öket el akarna veeni, meg tartuán az hiueket.

AZ WRNAC ſzaua (ez) mellyet [a] ſzólott Hoſeáſnac az Beeri fiánac, az Vziáſnac, Achaznac, Ezechiáſnac Iuda orſzágbéli királyoknac ideiekben, Es Ieroboamnac ideiében, ki Ioaſnac az Izrael orſzágának krállyának fia vólt.

2 Előſzer igy ſzóla az WR Hoſeas által: Monda az Wr Hoſeáſnac, meny el végy feleſégül magadnac egy nyiluán való paráznát,[a] és (neuelly) fiakat az parázna aſſzontól: mert paráználkoduán paráználkodott ez földnec népe hogy ne köueſſe az Wrat.

vagy ig: Vegy melled parazna feleſeget és paraznaſagbol valo fiakat.

a. Nem kell azt alitanunc hogy ezec valoba löttec volna, mert Iſten az tiſztaſáguac ſzeretöie, az ö ſzolgaiat penig mimodon gyalazta volnameg az parázna feleſeggel, ha öneki azután ſemmi meltoſaga nem lött volna, az tanitásban: Azert minden ketſegnekül ezec látásban löttec, minemöc az Propheiac iraſaban ſokac vadnac. Ezzel penig az Propheta, mindgyaraſt az ö tanitaſának kezdetiben kemeny beſzeddel ſzoluan az nepnec miuel hogy az ö gonoſſágoc gyogiythatatlan vala, az Iſten nepet vádollya az lelki parázbaſagban, az az, baluany imadasban, mert mikeppen az melly aſzſzoniállat az ö Wranac adott hitit ha meg röntya és máshoz adgya magát, azzal magát teſti paraznaua teſzi, azonkeppen az ki az Iſtennec adott hitit meg rontuán, idegen Iſtenekhöz adgya magat, lelki paraznáuá leſzen: Mintha azt mondana: Ha nem tudgyatoc minemöc vattoc, az en peldamban láſſátoc meg, ki az Iſten parancsolattyabol látásban parazna feleſeget vöttem &c. mellyel azt ielenti hogy paráznác lelekben &c.

3 El méne azért (Hoſeas) és véue magának feleſégül Gomert[b] az Diblaim leányát, és terehbe eſéc, s-hoza néki egy fiat?

4 Es

b. Gomer, amit teſzen mint meg veſzes: Diblaim, tſomo figec: Annit teſzen azert mintha azt mondana: feleſegül vöm magomnac az meg veſzött tſomo figet: Mellyel azt ielenti hogy az nep elöſzör Iſtennec kedue ſzerint valo volt, de immár meg veſzött. Nemellyec pedig azt mondgyac hogy az Gomer epſeget iegyez, az Diblaim nagy puſztaſagot: Mellyel Iſten ielenti hogy öket mindene-

mindeneſtől minden ſzep aiandekockal meg ekeſituen maganac valaztotta volt és hozta volt az puztabol,melben 40. eztendeig budoſtac vala.

4 Es monda az WR néki: neuezd Izreelnec [c] ötet: mert egy keués idö múlua meg büntetem Iehunac háza népét Izreel városában tött vér ontaſért, és az Izraelnec orſiágát el rontom.

c: Az elſő gyermeket neuezi Iſten parancsolattyából Izreelnec,melly newnec altala az ő heuelſegöket karhoztattya.mintha azt mondana.ti neuezitöc magatokat Izraelitáknac: melly new bizony ſzep volna ha annac meg felelnetec, de miuelhogy meg nem feleltec nem Izraelitac hanem Izreelitác vattoc. Az Izreel pedig egy viras volt,az kiralnac laho helye mint Samaria,mellyben felötte ſoc artatlan ver ontas volt: holott az Iehu kiraly az Achabnac minden nemzetſeget el törlötte vala, 2. Reg. 10. azt mondgya azert: Izreelitac nem Izraelitac vattoc: Az alittyátoké pedig hogy en el ſe'etkeztem az Iehu altal ki ontott verröl, nem feletkeztem el: mert noha en parancsoltam azt Iehunac: mind az altal nem az en paranſolatomra nezue miuelte azt,hanem tſac az predara nezue. azert meg büntetöm, Rőuideden monduan az elſő gyermeknec neue alat ielenti Iſten hogy hep mutatoc es nem azoc az minec neueztetnec.

5 [d] Es ackor léſien ez, hogy Izrael orſiágánac iuét el törőm Izreelnec völgyében.

d: Az emberi erőben való birodalomnac veſzi eleit: Mintha azt mondana:Tudom hogy az Izrael orſzaganac ereieben biztoc, de en az Izraelnec iuet meg rontom, holott az iuen ert mindent valamiben bizhattanac volna.

6 [e] Iſmet terehben eſéc (à Gomer) és hoza egy leánt, ſ-monda az Wr néki, neuezd az ő neuét Lo Ruchamánac, Mert többé nem miuelem hogy meg kegyelmezzec Izrael házánac,hanem el veſitem, el veſitem ötet.

Lo Ruchama az az, Kegyelemnekül vala.

e: Minec vtanna az Propheta meg ielöntötte volna az ő paraznafeleſegenec,es attul ſzarmazott gyermeknec peldaia altal, hogy az Izrael parázna, és paráznaſagbol valoc. Immár az maſic gyermekenec neue alatt azt bizonittya hogy Iſten meg nem kegyelmez nekiec, hanem az ő paraznaſágokert rabſágra adgya őket,az mint az hiſtoriac bizonittyac, hogy Salmanazar kiraly fogſagaba atta őket minden kegyelem nekül, 2. Reg 17. Minec vtanna az Tiglatpilneſer altalis meg raboltatta volna őket, 1. Paral. 5.

f: Mintha az mon-

7 [f] De az Iuda orſiágánac meg kegyelmezec, és meg tartom őket az ő Wrokban Iſtenekben, ſ-nem ijeckel ſem fegyuereckel tartom meg, ſem ütközeteckel, ſem louockal,ſem louagockal.

mondana tőle lehet ti az Sifiaheliteckel egybe akartatoc veſztení az Iuda nemzetſeget, mint az altal meg tartom azt.

8 Es el válaſitá Lo Ruchamat az tſetſtől,ſ-terehben eſéc,ſ-hoza egy fiat.

9 [g] Es monda (az WR,) neuezd az ő neuet Lo amminac mert ti nem én népem, én ſem léſiec ti Iſtenetec.

Lo Ammi, az az, az nem en nepem.

g: Az harmadic gyermeknec ſzületeſen et neuen peldazza az Propheta, hogy az Iſten az Izrael nepet el veti,hogy nekie ne legyen ő nepe, az az,hogy mindeneſtől fogua el veti,es örőc rabſágra viteti, az mint azt meg miuelte az Salmanazar altal, 2. Reg. 17.

10 [h] Mind az által az Izrael fiainac ſiáma ollyan léſien mint az tengernec föuénye, melly meg nem mérettethetic, meg ſem ſiámláltathatic, és meg leſien ez, hogy az helyen ahól elſ t mondottác ő nekic, nem en népem vattoc ti,ott mongyác ezt nékic, az élö Iſtennec népei vattoc ti.

h. Ez versben meg lagyittya Iſten az fölſő versben valo fenegeteſt,mert azt mongya hogy iollehet az Izrael nepet mindeneſtől igen meg veri,mind az altal az Iſtennec kegyelmeből valo valaſztottakat meg tarttya,melly meg lött az Chriſtuſnac el iőueteliben,mellyet az Propheta ielönt az 11. versben. Mikor (vgmond) az Iuda nemzetſege es az Izraelitac egybe gyülven e földröl fel iőnec [Ieruſalembe] es mikor egy feiedelmec leſzen az az,mikor az Anyaſzent egyhaznac tagiai leſznec az egy alatt az Ieſus Chriſtus alatt,és az Iſtent egy ſziuel lelechel tiſztelic.

11 [i] Es öſſue gyülnec Iuda és Izrael orſiágánac fiai egyenlöképpen, és egy feiedelemhöz halgatnac, ſ-fel iőnec az ő budoſáſoknac földéröl,mert nagy léſien Izreelnec napia.

1. Reg. 17. 3 Reg. 9.

i. Az Chriſt alatt valo meg egyeſleſſel vigaſtallya, Nagnac möd pedig az Izreelnec napiat,miuel hogy az VVrnac boſſzu allaſa az Izreel nagy vala Máſodſzor erthettyüc igyis,hogy a ſzabadulaſra ne... mondgya nagynac

12 [k] Mond-

12 k Mondgyátoc meg az ti at-
tyátoc fiainac, hogy immár én
népeim őc, és az ti húgaitoknac,
hogy keduemben vadnac énne-
kem.

k: Minec vtanna Isten igeretöt tön arrol, hogy az ő nepe közzül meg tartya az valaßtottakat, immár ez versben arra inti őket, hogy ezt az Istennec kegyelmességet egymásnac hirdessec, és egy az Isten kegyelmeben gyaporodgyanac.

II. Resz.

Hogy Istennel ne fedhessenec kemenségeert, ßemekre hannya balnaniozásokat es atyoknac ideiökrül fogua való el ßakadásokat az Istenről, Azert ielönti hogy a mit ßenednec meg iran ßenuedic, vtatis mutat nekic, az kö ueckőző veßedelmeket mikeppen tauoßtathassác el.

Ennet az fenegetesekre és panaßolkodás okra teer.

1 PErellyetecaz ti anyátockal
perellyetec, mert nem én
feleségem ő, én sem vagyoc férie
ő néki, vesse el azért az ő kurua-
ságát az ő ortzáiáról, és az ő pa-
raznaságát az ő mellyéről. a

a: Essé annac okaert mondgya az Propheta mert miképpen hogy az tisztátalan aßßzoni allatoc nem hogy ßegyenlenéc az paraznaságot de inkab ortzaiokat es mellyeket ekesitic, hogy az ferfiakat hozzaioc tsalhassac, azonképpen az baluany imádoc, nem hogy az baluany imadast ßegyenlenec, de inkab annac tzegere emelnec.

2 b Hogy meg fosztuán mezite-
len ne hadgyam ötet, és ne tegy-
em ollyanná minemő vólt az ő
sületésének napián, pusztaságra
ne iutassam és száraz földé ne te-
gyem ötet, és ßomiuual meg ne
öllyem.

b: Az az hogy az en kegyelmemtől meg ne fosszam, és az ő elöbbi seginy allapattyakra ne iutassam.

3 Az ő fiain sem könyörülec,
mert paráznaságbol való fiac.

4 c Mert paráználkodott az ő
annyoc, ßidalomba bę merült, à
ki őket ez világra szülte, mert ezt
mondotta, el mégyec az én ßere-
tőim vtán, kic énnékem meg ad-
gyác az én kenyeremet, vizemet,
gyapiamat, lenemet, olaiomat,
és az én italomat.

c: Bizonittya az ő nepenec paráznaságat, mert lelki paráznaság azokat Isten kiuül masokul várni remelnec.

5 d Annac okaért imé én töuis-
sel bę rekesztem az ő vtat. Es sö-
uént fonoc eleibe, hogy az ő ös-
uényét ne talállya meg.

d: Ez versben azt ielenti Isten, hogy az ő nepenec gonossága kenszeriti ötet arra hogy kemenségben tartsa őket, mint az ferfiu az ő engedetlen feleseget.

6 Es az ő ßeretői vtán iáruán a-
zokat ne érie el, és keresuén ne ta-
lállya meg, az vtán azt mondgya,
e el mégyec az én első fériemhöz,
mert nékem ackor vólt iobban
dolgom, mikor nála vóltam,
hogy nem mint mostan.

e: Meg erti hogy hijába tisztelte à baluaniokat és az fenitechel Istenhöz teer a ki öue.

7 Mert ő esiében nem vészi hog
én adom ő néki à bort, à búzat,
az olayt, és én ßaporitom meg az
ezüstöt ő néki, ő pedig Baalra köl
totte az aranyat.

8 Annac okaért reá tęrec, es el
vészem tüle az én búzamat az ő
ideiében, és mustomat diuattyá-
ban, és ki ßabaditom kezéből az
én gyapiamat es az én lenemet,
mellyel az én ellenem való rútsa-
gokat fedeztéc.

9 Hogy ki nyilatkoßtassam az ő
gonosságát az ő ßeretőinec ße-
mec előtt, kiket senki az én ke-
zemből ki nem ragadhat.

10 Es meg állatom minden ö-
römét, innepléset, Wy hóldnac
innepét, ßombattyát és minden
ő innepe napiát.

11 El pusztitom ßölöiét és füge
fáit, mellyec felől ezt mondta,
bęrembe iutottac ezec énnékem,
mellyet az én ßeretőim adtac
énnékem, és erdőué tészem azo-
kat, és az mezei vad meg észi.

12 f Es reá emlekößtetem ötet
az

f. Auagy: Meg büntetem ő benne az Baalnac napiait.

az Baalmac tisiteletinec napiai-
ra, à mikor áldozott, és mikor
fülön függöiéuel, arany lántzá-
ual magát fel ékesitötte, és el
ment az ö szeretöi vtán, és én ró-
lam el feletkezett, azt mondgya
az Wr.

13 g Annac okaért imé én hoz-
zam haijtom ötet, mikor az pusz-
tába viszem ötet, és szóloc néki
szép szóual.

g: Azt mondgya itt az Isten hogy minec vtanna az ö nepet soc ideig soc nyomorusaggal gyötri az vtan meg kegyelmez nekik.

14 Es meg adom néki az ö szö-
löiét mikor onnat az fogságból
meg hozom, és Achornac völgi-
ét meg mutatom, hogy ió remén
ség támadgyon bennec, és hálá-
adásnac énekét énekli ött mint
ifiuságánac ideiében, és mint ac-
kor mikor Ægyptusnac földéböl
fel iöue.

15 b Es meg lészen ez, azt mond-
gya az Wr, hogy ackor ezt mon-
dod énnekem, én fériem vagy, és
nem mondod többé ezt énné-
kem, En Baalom vagy.

b: Az igaz pœnitentianac haszna az igaz Isten nec tiszteleti.

16 Es el veszitem az Baaloknac
neueket száiából, és nem emleke-
zic meg többé azoknac neuek-
röl.

17 i Es frigyet szerzec ö nékic
azon az napon, à mezei vadackal
és az egi madarakkal, és è földi
tsúszó mászó állatockal, az iwet, à
fegiuert, és az hadakozást el vesz-
tem ez földröl, és meg nyugo-
tom öket nagy bátorsággal.

i: Ez versben azt ielenti, hogy az nep mindenestöl fogua bodog leszen, minec vtanna meg bekellic az Istennel, bennet meg lettzic hogy minden gonosszag innet vagyon, hogy az emberec az Istent es az ö haragyat fel ingerlic. Ha azert az Isten ellenseginc, szükseg hogy minden állat ellenseginc legyen.

18 Es vyonnan el iedzelec ma-
gamnac tégedet házas társúl
mind öröcké, és el iedzelec tége-
det magamnac igasszággal és ite-
lettel kegyelmemböl és irgalmas-
sagimból.

19 Es el iedzelec tégedet ma-
gamnac hittel, és meg esméred az
Wrat.

20 Es leszen azon az napon,
hogy meg halgatom, azt mond-
gya az Wr, meg halgatom az
egeket, ökis meg halgattyác az
földet.

21 Az földis meg halgattya à bu-
zát, à mustot, az olait, és ökis
meg halgattyác az Izraelt. k

22 Es be vetem én magamnac
ötet az földbe, l és meg kegyelme
zec annac à ki kegyelemnékül va
la, és ezt mondom annac à ki én
népem nem vala. En népem vagy
te, Es ö azt monpgya, te vagy az
én Istenem.

k: Az az, Tölebet az ti bü neitekert meg latogattalac bennete ket szarasággal es szükseggel, mind az altal ne fellye tec. Mert en zárlottam be az egeket, es en nem engettem hogy esső szállyon ez földre, mert nem törtenetböl hanem az en akaratombol vagyon az essö, es az száraz idö. De miuelhogy immar haragomat el vöttem rolatoc, es titeket magamnac vijonnan el iegyeztelec, az Egeket meg halgatom, az az meg lagitom azokat hogy esöt adgyanac. Az földnec meg lagitasara es az embereknec taplalasara, etc. l. Az az, Meg szaporitom az nepet, hogy az földnec legyenec soc lakosi, melly annac elötte pusztá vala.

III. Resz.

Biztattia Isten az számkiuetésbennis az ö nepet iöuendö szabaditassal, hogy megis könnyebben türhessec az nyaualyat.

MOnda az Wr énnékem,
Mennyel megis szeress
olly asszoni állatot, à mellyet az
férie szeretett, de azert parázna,
az Wrnac Izrael fiaihoz valo sze-
reteti szerint, kic megis az idegen
Istenekhöz vágyakoznac és szere-
tic az palazk bort. a

a: Az az, nem czac baluany imadoc valatoc, hanem az testi gyönyörüsegetis igen szeretetec: Mert azt erti azon mikor azt mondgya hogy az bort igen szeretic etc.

2 b Es

2 [b] Es meg ſierzém én azt ma-
gamnac tizen öt ezüſt pénzen, és
másfél véka árpán.
3 Es mondéc néki, ſoc ideig üllj
te özuegyen én ſiámomra, ſ-nem
paráználkodol, más férhöz ſem
megy, és én hozzám véſilec iſmét
tégedet

b: Mikeppen e estis meg mondoc, nem kell gondolnunc, hogy ez ö valoba löttec volna, hanem latasban Mikor azert Iſten azt haggya az Prophetanac latasban, hogy olly aſſzoniallatot vegyen kit az ferie ſzeretött, de azert egyan parazna, azzal peldazza azt, hogy noha ö az Izraelt ſzerette, de az Izrael vgyan nem elegedött meg az igaz egy Iſtennel Mikor pedig azt mongya az Propheta hogy az ö feleſege ſoc ideig özuegyön üllyön, ferhez nem megyen, ezt pedig özuegyen ül ielönti azzal az Izraelnec ſoc ideig valo rabſagit, kiket mind az altal Iſten el nem hagyna és el nem vetne. Az harmadic verſet pedig igis fordithatod, üly vezteg ſoc ideig ne paraznalkodgyal, ferhez ſe menyenis özuegiec te erretted, nem vaſzec mas feleſeget.

4 Mert az Izrael fiai ſoc ideig
ülnec kiralynélkül ſ feiedelem
nélkül, áldozatnélkül, óltár nél-
kül, pap öltözönelkül, és képek-
nélkül.
5 Annac vtánna meg térnec az
Izrael fiai és meg keretic az ö W-
rokat Iſteneket, és Dáuidot az ö
királyokat, és felelemmel járúl-
nac az Wrhoz, és az ö ió vóltá-
hoz az vtólso idöben.

IIII. Reſz.

Feddi Iſten az Izraelt az ſokbüneert, embertelenſegert, es Iſtentelenſegért, es fenyegeti öket vesedelemmel, melynec okát veti az papokra prophetakra, kiket az néppel egybe fenyeget. Az vtán inti Iuda nemzetſeget, hogy ne kouesſe az Izraelnec az ö gonoſſagát

1 HAllyátoc meg az Wrnac
beſiédét ti Izrael fiai, mert
az Wrnac peri vagyon ez föld-
nec lakoiual, azért hogy nintſen
ö bennec ſemmi igaz beſiéd, ſem-
mi irgalmaſſag, és az Iſtennec
ſemmi eſméreti nintſen ez földi
emberekben.

2 [a] Az hamis eskünés, az hazug-
ſág, à gyilkoſſag, az orſág, és az
paráznaſág el áradtanac, és ég-
gyic vér az máſikot éri.

a: Az fö nepec büner fedi mint Eſa. 1 Az veren pedig nem egieben ert, hanem akar minemü iſzonyu gonoſſagot, kiualképpen az gyilkoſſagot.

3 Annac okaért meg romol è
föld, és minden lakoi el veſinec
róla, minden mezei vadackal,
égi maradackal, ſöt az tenger ha-
laiual egyetemben el veſinec.
4 [b] Mégis bátor ſenki ne fedgye
ſ ne oktaſſa az embert, mert az te
néped (àkihöz én téged küldlec)
kétség nélkül haſonlatos azok-
hoz kic az ö papiockal ſiembe
ſiöknec.

b: Az az, No ha enni ſoc gonoſſag vagyon ez földön, mind az altal nem hog meg terienenec, de inkab annira meg kemenüiedtec hogyaſ inteſtis nem ſzenuedic.

5 De el kell fénies nappal veſz-
ned, el véſi az Prophétais éijel
veled egyetemben, el veſtem az
te Anyádatis. [c]
6 El véſi az én népem miuel-
hogy tudomány nékül való: [d]
miuelhogy te meg vetetted az
igaz tudománt, énis meg vet-
lec tégedet hogy papom ne legy
ennékem, és miuel hogy az te I-
ſtenednec töruéniéröl el feletkez
tél, enis el feledkezem az te fiaid-
ról.

c: Az Anyan erti az egeſz orſzagot vagy az hiuec gyülekezetit

d: Fordittya az Propheta beſzedet az papokra, ez fenyegeti öket az Iſten töruenyenec meg nem örizeſeiert.

7 Mennél töb iónal vóltam hoz
záioc, annál inkáb ellenem iárta-
nac, de én az ö ditſöſégeket gya-
lázatra fordítom.
8 Az en népemnec bünéiért va-
ló áldozattyáual élnec, [e] es azok-
nac az ö bünökre nagy ſiorgalma
toſſággal vigyáznac.
9 Annac

e: Az az, Miuel hogy az en nepemnec büneiert valo aldozattyabol elnec es azzal hiznac az papoc az ert igen vigiaznac az en nepemnec bünere. Igy is forditbatod, Az en nepem az ö maga gonoſſagat könnyebeti. Az az, miuel hogy az papoc az ö bünökert aldoznac azert az bünt ſemminec alittyac.

9 Annac okaért az mint iár
miáttam az nép, vgy iár az Pap,
és meg büntetem őtet az ő go-
noßi vtáiért. és meg fizetec néki
munkaiáértt.
10 Mert éßnec de meg nem
elégednec, paráználkodnac de
nem ßaporodnac, f mert el ßa-
kadtac az Wrtól, hogy ő nékine
ßolgállyanac.
11 Az paraznaság, à bor, az muſt
el vötte eßeket. g
12 Az én népem az ő falſtenétől
kérd tanáczot, h hogy az ő pál-
tzáia felellyen néki, mert az pa-
ráznaſágoknac lelke meg tſalta
őtet, hogy paráználkodgyánac
el fordúluán Iſtentől.
13 Az hegyec tetein áldoz-
nac, és halmokon gyüytnac ál-
dozó füſtöt, tſer fa alatt, nyár
fa, és hárs fa alatt, mert ió annac
az ő árnyéka. Annac okaért az ti
leánitoc kuruáckà léſnec, és
az timenyeitec paráznáckà.
14 Es nem büntetemé meg az
ti leánitokat hogy kuruálkodtac?
és az ti menyeiteket hogy paráz-
nálkodtac? mert ők az ő paráz-
naiokhoz adgyác magokat, i és az
kuruáckal áldoznac, és az érte-
lemnelkül való nép el vęßi.
15 k Ha te paráznalkodolis Iz-
rael, czac immár az Iuda orſzá-
gáne ſzakadna el én tőlem, Ne
mennyetec Gilgalba, ne mennye-
tec fel áldozni Bethauenbe, és
ne eskedgyetec ott (monduán,)
Eél az WR.
16 Mert mint az dęltzeg üßő ol-
lyan déltzeg az Izrael népe, de e-
zennel tágas földön őrizi őtet az
Wr, mint az igen gyengebáránt.
17 Az báluányokhoz ragaſzko-
dott Ephraim orßága, hagy bé-
két néki (Hoſea) ne baiolly vęle.
18 Meg dög'őtt az ő böröc, pa-
ráználkoduán paráználkodtanac
ßerettéc mondani az ő fő népei
az ő gyalázattyokra, hozzátoc (a-
iandékot.)
19 De az hirtelen való veßede-
lemnec ßęle, ſzárnya alá véßi ez
népet, és meg ſzégyenyül az ő ál-
dozati miatt.

f. Az az, iol lehet történ ellenis igyekeznec ßeporodni de en nem engedem hogy ßaporodgyanac.
g: Az az, annira bele merült ec az resegségbe és paráznaſágba, hogy semmi intes nem fog raytoc.
h: Az az, ollyan az én népem mint az vak, melly az ő paltzaiatol kérd tanatſot. Az paráznaſágnac lelken érti az báluányozáſra való buzgoſágot.
i: Vagy, az paráznákal egy be el ßakaztyac magokat én tölem.
k Inti az Iuda orßágabélieket hogy ne társalkodgyanac az báluány imádo Izraelitákal. Az melly varaſt pedig előßer neueztec vala Bethelnec, az az, Iſten házánac, aſt neuezi az Prophéta Bethauennec, az az, álnokság házának, miuel hogy ott emeltetett vala Ierobo-am koriu képet hogy azt imadnac. 3.Reg: 12.

V. *Réſz.*

Mind az egéß népet feddi, de főképpen az Papokat, és az főfő népeket kic minden gonoſſágnac okai valánac.

1 HAllyátoc meg ezt ti pa-
poc, vegyétec eßetekben
ti Izrael népei, halgaſſátoc meg
királnac vduara népe. Mert ti
veletec vagyon peri az Wrnac, kic
ollyanná lettetec az köz népnec
mint az Mizpah magas hegyén
az madaraknac meg vettetett tőr,
és az Tabor hegyen az vadaknac
ki teritetett háló.
2 Kic az öldöklésre álnoc taná-
tſot tartottanac, iólllehet én dol-
gom hogy mindeneket meg bün-
teſſec.
3 Iſmérem én az Ephraimot, és
az Izrael nem röytezett el én előt-
tem, mert te Ephraim paráznal-
kodtál, meg ferteztetett az Izrael.
4 Nem igyekeznec azon hogy
az ő Iſtenekhöz térienec, mert az
paráznalkodáſra való nagy búz-
gó lélec vagyon bennec, és az
WRat nem iſméric.

5 De elégtanóia léſſen Izrael ellen az ö keuélſége. Az Izrael azért és Ephraim az ö álnokſágokért el veſznec, meg az Iuda orſſágais ö vęlec el veſi.

6 [a] Az iuhockal és barmockal mennec az WR kereſni, de nem talállyác, mert el röÿtözet elöttöc.

a: Az az, igyekeznec Iſtent meg engeztelni barmoknac áldozatiual, de nem lehet, Az idegen fiakon pedig az 7: versben érti az báluány imadokat.

7 Hitetlenöl czelekedtec az WR ellen, mert idegen fiakat nemzettenec: moſt immár bizonyos veſſedelem rö̆uid napon bę nyeli öket az ö örökſégeckel egyetembe.

8 Kürtöllyetec ſiaruual Gibeában, kürtöllyetec Riamaban, trombitállyatoc Bethauenbennis, az vtán hogy te benned ô Beniamin kürtöltenec. [b]

b: Nemellyec igy forditiác, az vtán kürtöllyetec az ki te vtánad lakic o Beniamin, Az az, kürtöllyen az Iudás.

9 Az Ephraim el puſztul az büntetéſnec ideién. Az Izraelnec nemzetſégi között eléggé tanitottam az igaſſágot.

10 Fel bontottác az Iudánac feiedelmi az Iſten töruényénec határát, de ki ontom reáioc mint az viz ezönt, az én nagy búſúláſomat.

11 Prędára költ az Ephraim, töruény ſzerint romol meg, mert ſzabad ákarattya ſzerint iárt emberec parancolattya vtán.

12 [c] De én meg eméſitö moly gyanánt léſſec Ephraimnac, és Iuda házánac ſiú féreg gyanánt.

c: Az az, mi képpen hogy az moly árt: hát, és az ßiú féreg az fát laſſan laſſan emezti meg, vgy én az Izraelt laßan laſſan emeßtem meg.

13 Es látá Ephraim az ö nyaualyáiát, Iudais látá az ö ſebét, és Aſsyriába ment az Ephraim, az Iareb királyhoz küldött, de ö nem gyögyithatott meg titeket és nyaualyátokból titeket meg nem oruoſolhatott.

14 Mert én az Ephraim ellen ollyan léſſec mint az oroſzlány, és az Iuda háza népe ellen mint az oroſzlány kölyöc, én magam én magam meg ſzaggatom el mégyec meg ragadom, és ſenki kezemböl ki nem ragadhattya.

15 El mégyec viſzſza tęrec az én helyemre, [d] mind addig mig nem meg eſméric magokat hogy vétkeztenec, és mig nem meg kereſic az én orczámat: mikor az nyáualya raytoc léſſen meg kereſnec engemet.

d: Az az, meg vonßom magamat és az én ſegitſégemet ö tölöc, hogy meg nyomoruduán meg kereſsenec engemet.

VI. *Réſz.*

Prophéták az népnec, á ſanyaruſág alatt Iſtenhöz való meg tereſeröl, és panaſolkodic ſoc fęle gonoſſágaról.

1 [a] IEertec el tériunc viſzſza az WRhoz, mert ö ſzaggatott meg, és ö gyogyit meg minket, meg vert és bę köti az mi ſebeinket.

a: Indittyác egy miſt az Iſtenhöz való meg tereſre, az iſtennec irgalmaſſagából és ió voltából vött eröſſegeckel.

2 Meg eleuenit minket kęt nap múlua, harmad napon fel támaſit minket, és elünc az ö orczáia élött.

3 Meg iſmériüc iö vóltát, és el iutunc az WR kegyelménec

iſmé-

ismméretire,hozzánc késiőlt az ő ki
iőuetele mint az haynal, *b* és el iő
mi hozzánc mint az eső, mint
az tauasi időbéli eső, az föld-
nec alkolmas ideiebéli eső-
ie.

b: Az Istennec ki iöuetelén érti az isteni kegyelmesseg(enec) meg ielenesét, melyet hasonlit az haynalhoz és az kedues esőhöz.

4 Mit czelekedgyem te veled
Ephraim? mit czelekedgyem te
veled Iuda? Mert az ti iámbor-
ságtoc ollyan mint az reggeli har-
mat, *c* és mint az köd melly reg-
gel fel kęl.

c Az az, ideig valo az ti iamborsagtoc kép mutatoc vattoc.

5 *d* Az okaért meg vertem az én
Prophétaim által, meg öltem őket
az én siámnac besiédiuel, és az te
itéletid (ollyanoc vóltac) mint az
fel iöue napnac világossága.

d: Az az, miuel hogy képmutatoc voltac keméri(tet)tem kemeny dorgalasoc(ka)l élni és nagy világoson igazgattam beszeddel az ti eletetek(et).

6 Mert irgalmasságot kéuánoc
én (tüled) s nem áldozatot, és az
Istennec isméreti inkáb tettzic
én nálam az égő áldozatnál.

Matth: 9.

7 De ők mint meg romlott em
berec meg siegtéc az én siöuetsé
gemet, *e* és abban hitetlenül cze-
lekedtenec én velem.

e: Vagy vgy mint embernec szöuetségét meg törtec az en szöuetsegemet.

8 Az Galaad, álnokságnac cze-
lekedőinec városa, és vérontásba
bę merölt-

9 Es mint az toluaioc lesic az
embereket, *f* azon képpen az pa-
pi társaság egyenlő tanátsal az v-
ton embert ölnec, mert az ő sián
dékokat tellyesitic meg.

f. Erti ezen az papoknac kegyetlenségeket, nem hogy az papoc niluan valo toluaioc volnánac.

10 Nagy gonosságot látoc Iz-
rael házában, ott vagyon az
Ephraimnac paráznalkodása,
meg fertesztetett az Izrael orsiá-
ga.

11 De teis Iuda tsemetéket plán-
talsz magadnac, holott én gon-
dolkodom az én népem fogságá-
nac meg változtatásáról. *g*

g: Az az, Teis Iuda szerzesz magadnac veszedelmes plántáláft, vagy aratást, az az Tegedet ... sra haylasz, ... választottalac vala magamnac, de teis bálvány imád... hogy tegedetis meg büntesselec, noha arról gondolkodom vála(n) hogy tégedet meg tartsalac.

VII. *Rész.*

Megis az nepnec ö tölö valo és fakadá sán panaszolkodic.

1 *a* Mikor az Izrael népét or-
uosslanám, ackor tettzéc
ki Epraimnac álnoksága, és az
Samariánac gonosság. Mert
czalárdúl czelekedtenec mint az
lopó, mint az toluay egy mást
rontyác.

a: Az Izraelnec gonosságanac fundamentomat mondgya meg. Ertelme pedig ez, mint az beteg ember ö maga veri magat engedetlenségé... vei szintee vgy az en népem, mert mennel inkáb igyekezem öket meg oruosolni, annal inkáb meg kemenitec magokat ö gonossagban.

2 Es nem gondoltác az ő szi-
uekben hogy minden ő gonos-
ságokat látom: Mostan körnnyül
vöttéc őket az ő gonosz cze-
lekedetec, s-én elöttem vad-
nac.

3 Az ő gonosságockal vidámit-
tyác meg az királt, és az ő hazug
ságockal az fő népeket.

4 *b* Mindnyáián paráznalkod-
nac, hasonlatosoc az sütőnec bę
gyüytött kementzeiéhöz, ki
czác ackor siűnic meg annac ge-
rieztéséről, mikor az meg dagasi-
tott tésita meg kęl.

b: Az Izraelitaknac az lelki vagy testi paraznalkodassa valoi buzgo indulattyokat hasonlitya a kemencehöz, mellyet az sütö mind addig geriezt, mig az tészta meg kél.

5 Az királt öröme napián az
fő népec tömlő borockal meg
betegitöttéc, öis az czufokhoz
tötte magát.

6 Mert az ő siiueket az álnok-
sághoz vgy hozzá késiitettéc a-

lattomba

lattomban mint az ſűtő kemen-
tzét, melly egéſz éttzaka ég mig
az ſűtő aluſzic, mint az lángozó
tűz.

7 Mindnyáián heuec az gonoſ-
ſágban, mint az hew ſűtő kemen-
tze, meg eméſztic az ő biráiokat:
minden ő királlyoc el húllanac,
de mégis egy ſem kiált én hoz-
zám ő közzűlőc. e

8 Az Ephraim az pogány nép
közzé elegyitőtte magát, az Eph-
raim ollyan mint à tűz elött meg
nem forditatott pogátſa.

9 Meg öttéc az idegen népec az
ő ereiét és ő nem véſzi eſzébe, mé-
gis őſzűlt, d meg ſem véſzi eſzébe
magát.

10 Es Izraelnec az ő keuélyſé-
ge iólehet bizonyſágot teſzen ő
ellene, de mégis nem térnec az ő
Wrokhoz Iſtenekhőz, és nem
kereſtéc ötet mind enni rongálá-
ſábannis.

11 Es ollyan az Ephraim mint az
bolond galamb, balgatag: Ægyp-
tuſra kiáltnac, és Aſsyriába men-
nec. e

12 De valahouá mennec meg
vetem nékic az én hálómat, és
mint az égi madarat le vonſzom
őket, meg kőtőzem őket mint
meg hallottác az ő gyűlekezetek.
ben. f

13 Iay ő nékic mert el táuoſzita-
nac én tőlem, azért el puſztitat-
nac, mert hitetlenől czelekedtec
én ellenem. En váltottam meg
őket és ők hazugſágot ſzóltanac
én ellenem.

c: Az az, ollyan az én népem, mint az pogátſa, mellyet ha meg nem forditnac, egy felől meg ég, más felől ſule len marad, az az, d: Tudni illic, az ſoc nyaualyaban, nyomoruſágban. kép mutato.

e: Az az. Ægyptuſból és Aſſyriából varnac ſegitſéget.

f: Tudni illic, az Prophétáktol.

14 g Es nem kiáltottanac én hoz
zám ſziuec ſzerint mikor az ő á-
gyas házokban iaygattac: Az bú-
záért, borért, egybe gyűlnec, de
én tőlem el ſzakadtac.

15 h Es én bé kőtőztem az ő ka-
riokat, és meg erőſsitőttem, és
ők gonoſzt gondoltac én ellenem.

16 Meg térnec de nem az Iſten-
hőz, ollyanoc vóltanac mint az
czalárd kéziw i de fegyuerrel húl-
lanac el az ő fő népei az ő nyel-
ueknec keuélſége miatt, ez az ő
meg czufoltatáſoc, Ægyptuſnac
földében.

g: Meg mondgya mit ért az felső verſben az bazugſágon, tudni illic, hogy nem kiáltnac ſziuec ſzerint Iſtenhőz, hanem czac orditnac, Ha pedig az ſzükſég kenſzeriti őket ackor egybe gyulnec, de ackoris bizonyſágot teſznec arrol, hogy Iſtentől el ſzakattac.

h: Az az, Noha én ſoc iot tettem velec mind az által ők hala adatlanoc vóltac.

i Haſonlittya az kép mutatokat az czalard kez iwhőz. Mert mikeppen az meg czyalla az embert neha, neha mégis ſerti, es hatra rugia magat: Azonképpen az kép mutatoc akar mint mutogaſſac magokat, de czalardoc és hatra alal lanac.

VIII. *Rész.*

Az Izrael népét hirtelen való veſzedelemmel fenyegéti, melly nép magát Iſten hazanac alittya vala, de életeuel nem bizonittya vala.

1 VEgyed ſzádban az kűrtőt
(Hóſea, és mondgyad,)
Mint az keſellyű ollyan ſebeſen
iő az veſzedelem az WRnac há-
zára, mert meg ſzegtéc az én fri-
gyemet, és az én tőruényem el-
len hitetlenől czelekedtenec.

2 Kiált én hozzám az Izrael né
pe: En Iſtenem (vgy mond,) iſ-
mérűnc tégedet.

3 De meſzſze táuozott Izrael az
iótól, az ellenſég azért kergeti
ötet.

4 Király

4 Királt emeltenec ők, de nem
én tanátsomból, ;feiedelemséget
szerzettenec s-én nem tudtam,[a]
az ő ezüstökből és az ő aranyok-
ból báluányt tsináltanac, az oká-
ért el vesznec.

a: Az az, io-
va n. m hag-
tam.

5 El hágy tégedet az te boriú
képed ó Samaria, mikor az én
haragom fel geried ő ellenec:
Vallyon s-meddig nem igyekez
nec az ártatlanságra?
6 Mert ezis az boriú Izraelben
támadott, mester ember czinálta
azt, s-nem Isten ő, mert darabon
ként romol Samariánac bornyú-
ia.
7 Bizony czac szelet vetnec az
földbe,[b] Es forgó szelet aratnac
nem indúl az szárba, nem lészen
abból az gabonából lisit, és ha
szinte teremneis, az idegenec
meg eméstic azt.

b: Az az, mi-
mind az vetes
ollyan az ara-
tas, minemő
az czelekede-
det, ollyan az
iutalma, az
báluanyoc hi-
iába valoc,
nem veszic a-
zért azoknac
haszonkat.

8 Bę nyeli az Izraelt az ellen-
ség, mayd immár az pogányoc
között ollyanoc lésznec mint az
el vettetett edény.
9 Mert ők Assyriába mentenec
fel, az Ephraim mint az egyedől
való mezei szamár: szeretőt foga-
dott magánac.[c]
10 Noha meg berlettéc az po-
gányokat, mind az által egybe
gyűytőm azokat(ő ellenec,) és az
királnac és feiedelmeknec terhe
miatt keseregnec egy kevessé.[d]
11 Miuel hogy az Epraim meg
szokasitotta az óltárokat bűn té-
telre, annac okaért vesiedelmire
lésznec ő néki az ő óltari.
12 Eleiben irtam az én drága
törvényemet, de ők mint teléc

c: Az emberi
segitsegben
való bizodal-
mot karhoz-
tattya.
d: Ertelme
kettő lehet vesz
első. Io lehet
az pogányo-
kat meg bor-
lettec segit
segre, de nem
hasznal az né-
kic, mert azo-
kat ellenec ta-
maztom, ki-
ket hogy az
királyoc
meg engeztel

idegen dolgoknac alitottác (azo-
kat.)
13 e Az én égő áldozatomnac
áldozattyában áldoznac nékem
hússal, és meg észic, de nem vé-
szi ió neuen az WR: immár meg
emlekezic az ő álnokságokról,
meg látogattya az ő gonoszságokat
hogy ők Ægyptushoz folyamnac.
14 Es el feletkezett az Izrael az
ő teremtőiéről, és óltárokat ép-
pitett, és az Iuda erős városokat
szaporitott. En pedig tüzet bo-
tsátoc ki az ő városira, melly meg
eméssiti az ő palotáit.

lyen fizetest
vet reáioc, és
az alat kesze-
regnec. Maso-
dic, noha eny-
thiem el szo-
kaduan embe
ri segitség-
höz folyam-
nac, mind az
által nem ha-
gyom őket,
és azt miuel-
lem, hogy he-
uesse bankog
gyanac.
e: Az az, Iolle
het áldoznac
nékem ezvig-
dognac mikor
az áldozat-
nac húsát eszte
dc az nékem
nem kell, Esa:
1.

IX. Rész.

Haragszic Isten az nepnec vakmerő és fo-
gadatlanságáért, és küömb külömb féle o-
storáual fenyeget őket.

1 a NE őrűlly Izrael te, az te
békeségedec mint e-
gyeb népec, Mert paráznalkodá-
soddal el szakadtal az te Istened-
től, szeretted ez parázna bęrit
minden búza szőrűdőn.[b]
2 (De) az szűrű és az saytó, nem
tartya el őket, és az must meg
czallya őket.[c]
3 Nem laknac az WRnac föl-
dén, hanem ismét Ægyptusba tęr
az Ephraim, Assyriában fertel-
mest észnec.[g]
4 [c] Nem áldoznac az WRnac
borral

a: Az az, Io-
lehet most be-
keségben vagi
de annac ne ő-
rőly, miert
nem leszen ál-
lándo ez be-
keség.
b: Az az, az
te gabonadat
idegen isten-
től vartad, és
azokért az
báluanyoknac
attal, holakat
melly nem e-
gyeb hanem
lelki parázna-
ság, holott
okat monga-
gya miert ne
őrőllyen az
bekességnec.
c: Az az, mi-
uel hogy az
báluányoktól varlác az Gabonat és bort, el veszem én azokat tőlőc.
d. Tudni illic, mellyet Isten meg tiltot az törvenyben.
g: Az az. Tudom hogy azzal mentitec magatokat hogy Ægyp-
tusbannis áldozatoc Istennec, De nem leszen kedues mint az sirok
nac áldozattyoc, kiknec áldozattyoc nem mégyen az Wr házá-
ba, az az, nem kedues néki: mondgya pedig hogy az ő lelkekért
való áldozat nem kell, nem hogy az áldozat idvöz itet vólna va-
lakit, hanem azért, mert azoc példázzac vala az igaz bűn tör-
lő és meg igazito áldozatot.

borral, és nem léſnec keduo-
ſec az ö áldozattyoc ö néki, az
ö áldozattyoc ollyan mint az ſi-
róknac kenyerec, az kic abban
éſnekis meg fertéſitetnec, mert
az ö kenyerec az ö lelkekért nem
mégyen bę az WR házába.
5 Mit czelekeſitec az eſztendön
kétt való innepen, az WRnac
innepe napián.
6 Mert imé az puſztuſág miatt
el búdoſnac, Ægyptus rekeſiti bę
öket, Memphis temeti el öket:
kintſeckel ęppített gyönyörüſé-
ges örökſégeket az tſalán véſii fel,
és töuis fogia fel az ö lakó helye-
ket.
7 El érkeztenec az ö meg láto-
gatáſoknac napiai, el iutottac az
fizetéſnec napiai, meg iſméri ac-
kor az Izrael népe, hogy bolond
vólt Prophétáia, balgatag és hijá
ba való vólt az ö álnokſágánac
ſokſágáért, és Iſtennec ö ellene
való gyülöſégeiért.
8 Az Ephraimnac ör állóia,
(tudni illic) az Prophéta, mada-
ráſznac töriué lett minden ö úta-
iban, vtálatos állat ö, az ö Iſte-
nénec házában.
9 Méllyen bę merültenec az
gonoſſágba, meg romlottanac é-
letekbe, miképpen az Gabaabé-
liec, meg emlekezic (Iſten) az ö
álnokſágokról, meg látogattya az
ö gonolságokat.
10 Olly kedues vólt én nálam
az Izrael mint az puſztában talált
ſzölö, és mint az füge fánac
elſö gyümölcſe az ö elſö ter-
méſében, ollyan keduesen fogad-
tam az ö attyokat, de öc az Baal
peor báluányhoz bę mentenec, f
és nagy ſzégyenſéggel tölem el ſza
kadtanac az ö vtálatoſſágoc vólt
az ö keduec ſzerint.
11 Ephraimnac az ö ditſöſsége
el röpül mint az madár, meg ſzü-
letéſétöl ſ-méhébe hordozáſától,
és méhébe való fogadáſától fog-
va.
12 Mert męg ha fiakat neuelend
nekis, ki ſzaggatom öket hogy
emberkort ne ęriénec, g bizony-
iayis lęſzen nékic mikor el táuo-
zom ö tölöc.
13 Az Ephraim az mint én lát-
tam, ollyan mint az Tyrus vá-
rosban hayléc alatt keduére plán
táltatott fa, de mind az által az E-
phraim ki hozza az ö fiait az ve-
ſzedelemre.
14 Adgy valamit nékic WRam
de mit kériec, hogy adgy nékic?
adgy gyermec veſztö méhet né-
kic, és téynélkül való kebele-
ket. h
15 Minden ö gonoſſágoc Gilgal
ba vagyon, mert ott gyülöltem
meg öket az ö gonoſz czelekede-
tekért, ki vetem házamból öket
nem ſzeretem többé öket, mert
minden ö feiedelmi el állottanac
mellölem.
16 Meg verettetett az Ephraim,
meg aſzott az ö gyökere, nem te-
remtnec gyümölcſet, męg ha
nemzenénekis, az ö méheknec
ſzerelmes magzatit meg ölöm.
17 El veti az Iſten töle öket,
mert nem fogadtác az ö ſzauát,
és budoſócká léſznec à pogányoc
között.

f: Az ö attyoknac regi báluányozáſokat veti ſzemekre Num. 25. mikor pedig azt mondgya hogy az ö vtalatoſſagoc az ö keduec ſzerint vagyon azt akarta mondani hogy az ö báluányozáſokat neueltec az mint akartac.

g: Nem veſzti el Iſten az Izrael-t mint gyarapſzületéſében, az mint mondgya v: 11. hanem azt akaria azzal ielenteni, hogy apronként vonia öket, egy ſzeris, maſſzoris, ha meg nem térnec.

h: Mintha azt mondana: azt kéuánom Uram töled, hogy ne ſzaporodgyanac, immár, hogy nem ennyi ſoc nyomoruſágot láſſanac.

X. Rész.

Panaßolkodic az WR Isten az néppel, és közel valo veßedelemmel fenyegeti őket hogy ő hozza nem térnec.

1 MInt az a meg ßedett ßölő
ollyan az Izrael,gyümöl-
czet teremt magánac, az ő gyü-
möltsének sokaságaßerint meg so-
kasitotta az óltárokat,bőuön köl-
tött az óltárokra , az ő földénec
bőuülége ßerint, jól töttenec az
képeckel.
2 El hasonlott az Istentől az ő
ßiuec, maydan řeáioc rakodic
bünöc:ő maga(az Isten)el rontya
az ő óltárokat, és el töri az ő bál-
uányokat.
3 b Mert ezennel(ő magoc) kez-
dic mondani , nintsen nékünc ki-
ralyunc , mert nem féltünc az
Wrtól , és az király mi iót tehet
mi velünc?
4 Szóual tartottác az Istent, ha-
missan esküttenec,meg ßegtéc az
ßöuetséget, az ő iámborságoc ol-
lyan mint az földnec barazdáiá-
ban termett üröm.
5 Bethauennec üßői miatt meg
rémülnecSamariánac lakói,mert
meg sirattya azt az ő népe , és az
ő papiai, kic annac örülnec , mi-
uelhogy annac diczőssége el tá-
uozic ő tőle.
6 Es azis d Asyriába vitetic Ia-
reb királnac ajándékon : ßégyent
vall az Ephraim , és meg ßégye-
nül az Izrael az ő tanácsa miatt.
7 Ki vágattatott Samariánac az
ő királlya,mint az víz ßinén való
taytéc.

a Ertelme ez, miképpen az ßőlő meg fogyatott gyümölcsetől, azonképpen az Izrael meg fogyatott, es nem terempt semmit Istennec, hanem maganac és az ő lelki paraznaságanac táplalasara.
b. Az az, lehetet bizzac királiokhoz de azt mint sem hogy meg esmerniec, és ő magoc azt mondgyac hogy vgy vadnac mint ha királyoc sem volnanac, es hogy semmi iot velec nem tehet. Nemelyec az népnec gonoßsagarol magyarazzac, ü vgy mond az bünben annyira meg keményitetec hogy maid azt fogiatoc mondani hogy semmit nem gondoltoc az királyal, Istent nem féltec senem hel a királyc. Az bünnec büntetéseről ßol ez versben. Azt mondgya pedig hogy az bornyu képnec imadasaert mely Bethelben vagyon meg rettennec,és azt meg sirattya az nep, az papoc kic az baluannac örültec, miuel hogy annac minden tisztelete el veß.
d. Tudni illic az baluany, Azt mondgya pedig hogy meg ßegyenöl Izrael az ő tanatsa miat,tudni illic hogy à baluant tisztelte.

8 Es el veßnec Auennec báluá-
ni, tudni illic az Izraelnec gonos-
sága , tőuis és bogáts koró neue-
kedic az ő óltárinac helyeken , és
azt kezdic mondani à hegyeknec,
búritsatoc bę minket , és az hal-
moknac,omollyatoc mi reánc.
9 f Gabaanac napiától fogua
azon bűnben vóltatoc,abban ma-
radtatoc meg, nem fogott ő ray-
toc à Gabaabeli veßedelem,melly
lőtt az ő álnokságoknac fiain.
10 Fogadásom tarttia s-meg ron
gálom őket , és népec gyülekőz-
nec ő ellenec , męg ha kęt baráz-
dában bę ßorétkoznánakis. g
11 h Ollyan az Ephraim,mint az
nyomtatásra ßoktatott üßő , de
énis az ő kőuér nyakán által men-
tem, lőuagolni inditottam Ephra-
imot,az Iuda pedig ßánt és Iácob
magánac boronál:
12 i Vessetec igasságnac maga-
toknac , hogy kegyelemnec mér-
tékét arassatoc,ßántást ßántsatoc
magatoknac,k és ideie meg keres-
nétec az Wrat, mind addig míg
hozzátoc iőijőn, és igassagnac e-
sőiét adgya tinéktec.
13 l Istentelenséget ßántottatoc
és álnokságot arattatoc,hamisság
nac gyümöltsét öttétec, mert az te
útadban biztál , az te erős néped-
nec sokaságában.
14 Es azokáért zendölés támad
az te néped között , és minden te
h erős

Iud. 20
e Ozeas mond gya az vagy bálvanyinnec, tud i hogy régen kezdettec Istenellen , azert es tul fogva meg nem ßüntec.
f Az az Nola az en nepem melly ket reßre ßakadott, vagy be baratkozott, es lét har az ő Erősökben es banja mokban. mind az, el al az ellenseg meg rontya őket Nemelyec vgy ertic hogy az népec gyülekeznec ellenec , meg kötöznec es az ő két lako helteiben.
g Ez ertet az Ephraimot en kedvesre tartottam es kőuéryen ketem neueltem, miképpen az gabonanac nyomtatasara tanitott üßőt mellyen nem ßantat ae miuel hogy az ßantas nagy munka De miuel hogy el hittec valá magokat mas hokra, al or, és louagolni melle fogtam őket Az Iudah pedig ßohaßant és boronal az az.

nyomorusag alat leßen,mind az altal meg marad. h. inti őket Pœnitentiara. Mint ha azt mondana ez elekedgyetec igassagot és arattoc kegyelmességet Az az, haßna az igassagnac leßen az Isten kegyelmessége. i. Meg magyarazza mit ert az ßantason vetesen,tudni illic , Istenhoz valo terástés az Istennec meg kerelesét. hogy pedig azt mondgya miglen hozzatoc iő es igassagnac esőiet adgya , erte meg ez miglen el iő és az igassagra meg tanit,vagy,miglen meg ßabadit. *2. Reg 7*

k: Az az, nem hogy te azt miuelted volna az mit en akartam, de inkab mindenestöl ellenkeztel velem. l: Fenyegeti öket ö magoc közöt valo haboruſaggal es partolkodaſſal.

erőſſégid el puſititatic, miképpen
el puſititá Salman az Beth Arbelt
az hartznac napián: az annya az
fiackal egybe az földhöz veretic.
15 m Igy tſelekeſiic ti veletec az
Bethel az ti nagj gonoſſágtokért:
egy haynalban hirtelen el vęſi az
Izrael királlya.

m: Az az, öttet hellyen valo baluanij imadas leßen oka az ti veßedelmetteknec. Azt mondgya pedig hogy egy haynalba leßen, az az, nagy hirtelen az kiralnac veßedelme.

XI. Réſz.

Itt is panaßolkodic az WR Iſten az népenec halá adatlanſagaról, hogy noha igen kicsinségetöl fogua gond gyat viselte és tanitotta, de soha ſot nem fogattac, azért fenyegeti is öket,

1 MIkor męg gyermec vala
az Izrael, keduelém őtet:
Es Ægyptusból hiuám ki az én
fiamat.
2 Hiuác őket, de őc más felé
menénec elölőc, Baalimnac ál-
dozánac, és az báluányoknac ál-
dozánac ió illattal.
3 En igazgattam az Ephraim lá-
bánac iáráſát, ölembe hordoztam
az Ephraimot, de nem iſmérték
meg hogy meg gjogjitottam őket.
4 a Embereknec köteléuel von-
tam őket hozzám, ſzeretetnec kö-
teleiuel, és vóltam nékic ollyan
mint az kic az iármot az barom-
nac nyakában meg könnyebitic,
és ételt adtam nyugalmaſon e-
leikbe.
5 b Nem tęr viſſza Ægyptuſnac
földébe, de az Aſsyriai király lé-
ſzen az ő WRoc, azért hogy nem
akartac meg tęrni.
6 Es fegyuer ſzáll az ő váraſira,
és meg eméſzti az ő zárit, és meg
eméſzti őket az ő tanáczkozáſo-
kért. c
7 d Az én népem meg általko-
dott az én tülem való el ſzakadáſ-
ban, nagj fel ſzóual hiják (őket,) de
ſenki nem indúl meg rayta.
8 e Miképpen tſelekedgyem te
veled Ephraim? Miképpen adgya-
lac kęzbe tégedet Izrael? Mikép-
pen tſelekedgyem veled? Vgy cze-
lekedgyemes veled mint Sodo-
máual? Vgy tegyeké veled mint
Seboimmal? meg esett én bennem
az én ſziuem, és egyetembe meg
ſzántam igyekőzetimet.
9 Nem tſelekeſzem az én hara-
gomnac búſúláſa ſzerint, nem tę-
rec Ephraimnac el veſzitéſére,
Mert Iſten vagyoc én f nem em-
ber, f ſzent te közötted, g és nem
mégjec bę (haraggal) az városba.
10 h Az WR vtán iárnac, és ordít
mint az Oroſzlán, mikor ő ordít
ackoron röttegnec à nap nyugat-
nac lakói.
11 Röttegnec mint az veréb az
Ægyptusbéliec, és mint az ga-
lamb, az Aſsyriabéliec: és lako-
ſocká téſzem őket az ő házokban,
azt mongya az WR Iſten.
12 Környül vött engemet mint
egj meg ſzállott várat az Ephraim
hazugſággal, és az Izraelnec háza
czalárdſággal, az Iuda pedig męg
WRalkodic az Iſtennél, és az ſzen-
teckel à hiuségbe meg maradott
męg.

a: Az az, kegyelmesen tselekettem velec.
b: Fenyegetes, nem adom öket az Ægyptumbelj kiraly kezebe, hanem egyßer meg ßabadítottam hanem az Aſſyriai kirali kezebe.
c: Tudni illic hogy baluant imadnanac Isten ellen.
d: Okat mondgya az veßedelemnec. Tudni illic hogy meg kemenedtec az bün ben, és à Prophetaknac intesekre nem veßic eßekbe magokat.
e: Istennec emberi mód ßerint valo tanátskozáſa azoc felöl az kic az Prophetac intesire meg tértec vala.
f: Az az, nem vagyoc engeztelhetetlen mint az embe rec, igeretem beuüs az valaztottaknac meg tartaſoc felöl erös vagyoc.
g: Az az, Noha bünös vagy, mind az altal en meg ßentellec, bünidet el törlöm, mellyec az en kegyelmeſſegemet hozzatoc, meg keslelec.
h: Igeri hogy hazaiokba hozza Isten öket és minden ellenſeg ellen meg oltalmazzá, ſöt azokat meg remiti. Mintha azt mondana, noha ideig Isten el haggya az ö népet, mind az altal, meg ßabadittya öket, nekic vezerec leßen, azoc köuetic ötet és rettenetes leßen az ellenſegnec hogy az nepnec haza iöuetelét meg ne bánthaſſác, földökbenis tölöc bekeſegeſen lakhaſſanac.

XII. Réſz.

Feddi megis Iſten az Népet az ő ſoc hamis és hijába való reménſegeiért, és iſmet veßedelemmel fenyegeti öket.

1 SZęllel tápláltatic az Ephra
im, a és à napkeleti ſzáraſzſzó ſzelet köueti: naponként az ha-
zug-

a: Erti az ßelen az hijaba valo remenſeget, és az em-

zugſágot és az puſitaſágot ſoka-
ſittya: frigyet ſierez az Aſsyriabé-
li feiedelemmel, és olayt küld Æ-
gyptusba.

heri orában valo bizodal mat hogy Ægyptushoz és Aſsiriahoz bizna vala.

2 Peri vagyon az WRnac Iudá-
ual,[b] hogy meg látogaſſa oſtorá-
ual az Iácobnac házát az ö vtai
ſierint, az ö tſeleködeti ſierint fi-
zet meg néki.

b: Iudás keze di el az fenyegetéſt, hogy Izrael békeſéget ne vegyen.

3 c Az Annya méhében meg ra-
gadá Iácob az ö báttyánac talpát,
és az ö ereiéuel küzdéc az Iſten-
nel.

Genef. 25. 31. c. Mintha azt mondaná az Propheta. Az ti Attiatoc az Iacob, mindent meg kiſertett, mind az Annya méheben, mind azutan, hogy az Iſten kegyelmet és az áldáſt el vehetné. Ha azert Iacob magzatioc, ſerietec meg hogy az áldáſt el vehesſetec.

4 Esküzdéc az Angyallal ſ-meg
győzé, ſira és könyörge néki,
Bethelben talála meg (Iſten) ötet,
és ott ſióla ö vele.

5 Es ſeregeknec Wra Iſtene,
WR Iſten az ö neue.

6 [d] Te is tėry meg az te Iſtened-
höz, örizd meg az irgalmaſſágot,
és az itéletet, és mindenkor az te
Iſtenedben veſſed reménſégedet.

d: Az Iacobnac peldaiabol inti az Izraelt poenitentiará.

7 d Chanaan nemzet ez, kezébe
vagyon az hamis mértec, ſiereti
az ragadozáſt.

d: Meg mongya melly igen meſſze eſett à nep az ö eleitöl.

8 e Es ezt mongya az Ephraim,
meg gazdagúltam, gazdagſágot
ſierzettem magamnac, ſemmi ke
reſetemben nem találnac énné-
kem álnokſágot, mert nagy bün
vólna az.

e Hizelkedic az nep magánac à bünben, azon panaſol kodic az Iſten

9 Maga én vagyoc az te Wrad
Iſtened Ægyptuſnac földetöl fo-
gua: (de) ſátorokba lakóuá téſilec
(iſmét) tégedet,[f] mint amaz gyü-
leközetnec ideién.

f: Más fogſaggal fenyegeti öket.

10 [g] Es ſiólottam néktec à Pro-
phétác által, ſ-én magam ſoc látá-
ſokat ielentettem nékic, és az Pro-
phétác által peldázó dolgokat
mutogattam.

g: Az az, ſoc képpen tanitottalac, de ti engedetlenec valtatoc.

11 [h] Vallyons vagyoné Gilead-
ban hamiſſág? bizony hazugſág
vagyon, Gilgalban ökröckel ál-
doztanac, óltárokis olly igen ſoc,
mint az ſiántó földnec barázdáin
az rakáſoc.

h Neveti iſſé öket, hic vélic vala hogy Iſtennec ſolgálnánac, magokat helyen báluanyoznac vala, Gileadban, Gilgalban mintha azt mondaná. Akar mint mentetec magatokat, de Gilead vagy Gilgal bizonittya az ti gonoſſagtokat.

12 [i] Es Syriánac földére búdoſott
Iácob, ſ-ott ſiólgált Izrael az ö fe-
leſégeiért, és iuhot örizött feleſé-
geiért.

13 Es az ö Prophétáia által fel
hozta az WR Izraelt Ægyptuſ-
ból, és az Prophéta által ſiabadi-
totta meg.

i: Eleinec nyomorult voltat és az Moſes által tött iotetemenyehet ſamlallya elö hogy öket poenitentiara indithaſſa. Exod. 14.

14 Ingerlette Ephraim az Iſtent
az ö magas báluányozó helyein:
de meg lakol az ö Iſtentelenſégé-
röl, és meg adgya néki az ö gya-
lázattyát az ö WRa.

XIII. Réſz.

Megis panaſolkodic az WR Iſten az népnec tüle valo el ſzakadáſarol, ielentuén mi volt, ſ-mive lött, és fenyegeti öket veſzedelmeckel.

1 MIkor a az Ephraim ſiól
vala, mindenec rötteg-
nec vala tüle, fel vötte magát az
Izrael népe között, de vétkezéc az
Baal Iſtennel, ſ-meg hala.

a: Az az, elöſör az Ephraimbiris vala magat, de az báluanyimadaſſal el veſztö magat, és az halothoz lött haſonlatos.

2 b Meg moſtannis többitic bü-
nöket, és képeket ontöttec ma-
goknac az ö ezüſtökböl az ö ertel-
mec ſierint, mellyec báluányoc és
meſter embereknec müue, mel-
lyekröl ö magoc mondgyác, hogy
az melly emberec áldoznac tſó-
kolgaſſác az boriukot.

b: Harom dologban vadollya öket, Elöſer, hogy bálványokat neuelic. Maſodſor hogy bornius kepeket öntöttec. Harmadſor hogy az áldozo embereket arra kenſzeritic hogy az bornius kepeket czokolgaſſac, az az, tiztellyec.

3 Annakokaert ollyanná léſinec
mint az reggeli köd, mint az reg-
gel fel kelö hó harmat, ſ-mint az
polyua, mellyet az ſiėl el hayt az
ſiėrröl, és mint az füſt melly az

kűrtőről ki mégyen és el oßol.
4 Es én vólnéc az te Wrad Iſte-
ned Ægyptuſnac földétől fogua,
ſ-nem kell vala én nálamnál töb
Iſtent iſmérned, mert ninczen töb
ßabaditó én nálamnál.
5 En iſmértelec ſ-én viſeltem
gondodat az puſztában az vizet-
len és az ßárazſágnac földén.
6 Bőu földre hozám, ſ-meg elé-
gedénec, meg telénec, ſ el hiuéc
magokat, és el feletkőzénec én
rólam.
7 De én mint az Orſlán ollyan
léßec raytoc, mint az Leopard le-
ſelkedem vtokban vtánnoc.
8 Eleikbe futoc mint az Medue
mellynec kölykét el vöttéc, meg
ßaggatom ßiueket, béleket, be-
nyelem őket mint az Oroßlán,
az mezei fene vad el ßaggattya
őket.
9 c Te magad veßitetted el ma-
gadat Izrael, Mert én bennem ſe-
gitſéged vagyon.
10 En vagyoc (mind öröcké) de
hól vagyon az te királyod hogy
meg óltalmazna tégedet minden
te váróſidban: és hól vadnac az te
biráid az kicfelől ezt mondottad
énnekem, adgy királt és feiedel-
meket énnékem?
11 d Adéc tenéked királt hara-
gomban, és el vöm te tőled az én
búfúltomban.
12 Petſét alatt vagyon Ephraim-
nac álnokſága, el röytetett az ő
büne. e
13 (De) gyermec ßülőnec faidal-
ma ßáll ő reáia, bolond fiu ő, mert
ßületéſénec ideién meg nem fu-
ladna. f

c: Az betűben így vagyon. Az te veßedelmed Izrael. vagy, el veßtett tegedet Izrael tudni illic vala mit soda, vagy az te ſoc bűnöd.
1. Samuel. 8.
d: Az az, mi modon oltalmazna meg teged ellenem az ki raliod, ha en adam azt és en el veßem mikor akarom.
e: Az az, el nem feleitem a te bűneidet meg büntetlec, noha nem hirtelen.
f: Az az, mi képpen az kis gyermec mikor ßületic, ha az ő Annyanac mehéből ſiet ki iőni meg menekődic az veßedelemtől, ßinte vgy ha ſietnenek az bűn-

14 Az koporſónac hatalmától
meg mentíthetném őket, az halál-
tól meg ßabadithatnám őket, s ha-
lál te veßedelmed léßec én, ko-
porſó romláſod léßec én tenéked
el röytetett az változás az én ße-
meim elött.
15 Iólehet ő neuekődic az ő at-
tyafiai között, de el iő az Napke-
leti ßárazto ßél, az WR ßele,
melly az puſztából fel iő, és meg
ßáraßttya az ő erét, és meg ßárad
az ő kút feie, el ragadozza ő min-
den drága marháiának kintſét.

bűl ki-tenni, az Izrael el nem veßne.
Cor. 15.
g: Az az, nem lehetne: olly veßedelem, mellytől meg nem ßabaditanam, mind Pokoltul, haláltul, és io te temet soha meg nem bannam, &c. Nemellyec igy: De immár el nem változtatom, tudni illic az el veßteſről való végezéſemet. Nemelliec igy az vigaßtalaſt el reitetett tűlem, az az, nem vigaßtalom meg őket mert nem akarnac megterni, &c.

XIIII. Réſz.

Hirdeti az nepnec közel valo veßedelmet, az vtan az valaßtattakat pœnitentiara inti.

1 EL puſztitatic Samaria or-
ßága, mert meg keſeritőt-
te az ő Iſtenét, fegyuer miátt hul-
lanac el, oßlopokhoz veric az ő
apró gyermekeket, és az ő terhes
aßßoniállatoc kettő vágattatnac.
2 Téry meg Izrael az te Wrad-
hoz Iſtenedhöz, mert el romlot-
tál az te álnokſágodban.
3 Vigyetec beſzédet Iſtenhöz ve-
letec, ſ-térietec az Wrhoz, ſ-mon
gyátoc ezt néki, minden álnokſá-
ginkat vedd el mi rólunc, és légy
kegyelmes mi hozzánc, és áldo-
zunc tenéked az mi aiakinknac
áldozó tulkaiual. a
4 Az Aſsyriai feiedelem nem
óltalmaz ez vtán minket, b nem
ülünc lóra és nem mondgyuc ez
vtán, az mi kezünc munkáinac:
mi Iſtenünc vattoc ti, mert az ár-
ua te náladd talál kegyelmet.

a: Az az, bűlákat adunc tenéked.
Ebre. 13.
b: Az az, nem megyunc, ſohoz, idegen ſegitſeg körni, és nem bizunc erőnkbē

c. Az Istennec kegyelmes ingereiuel inti az népet poenitentiára.

5 c Meg gyogyitom az én tölem való el ßakadásokat, ingyen való nagy keduembe véßiem őket, mert el fordúlt az én búsúlásom ő róla.

6 Léßiec Izraelnec mint az harmat, virágzic ő mint az lilium, gyökeret vęr mint az Libanus hegyén való ęlő fa.

7 Ki teriednec az ő ágai, és az ő ékeßége ollyan léßien mint az olayfánac ékeßége, és az ő ßaga mint az Libanns hegynec ßaga.

8 Meg vijulnac az ő árnyékának lakói, és meg eleuenednec, neuekednec mint az földbe vetett búza mag, és tsemetéznec mint az ßölő tő, és az ő ßaga ollyan léßien mint az Libanus hegyen termett bornac ßaga.

9 Ezt kezdi az Ephraim mondani, mit téßiec én többé az báluánjockal? én meg tekintettem és meg halgattam őtet, léßiec én ő néki mint az zöldellő iegenye fa, én nálam lelted az te gyümöltsédet. d

d. Az az, én nekem köszönnyed valamit iot valába vöttel.

10 Kitsoda az bölts hogy meg ęrtenéie ezeket? Kitsoda az ęrtelmes ember, hogy eßiébe vennéie ezeket? Mert igazac az WRnac útai, az igazac iárnac azokon, noha az Istentelenec meg botlanac rayta.

Hoseas könyuénec vége.

IOEL PROPHETA.

¶ *Elößer feddi az népnec keménségét, hogy holott az Istentöl illyen keményen meg verettetett, megis nem érzi az ö nyaualyáit, hanem azokban inkáb meg kémeniti magát. Másodßor, miuelhogy az nép az Isten büntetésire inkáb meg keményedett vala: hogy nem mint meg alázta vólna magát, nagyob veßedelmeckel fenyegeti öket. Harmadßor inti öket poenitentiára. Negyedßer igéreteket téßen, mert iöuendöt mond az Christus orßágárol, és meg mutattya hogy noha illyen nagy romlásra iutottac, mind az által Istenel nem feletközett az Attyákual tött ßöuetségröl.*

ELSŐ RESZ.

Feddi az nępnec kemenséget, hogy az Isten büntetesęuel semmit nem gondol, Es inti az papokat hogy az ő tisztec szerint böytöt hirdessenet.